

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/356/2015
Identifikačné číslo spisu:	3613203859
Dátum vydania rozhodnutia:	14.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3613203859.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu Mgr. N. T., bývajúceho v C., W. XXX/XX, proti žalovanej Základnej škole s materskou školou, so sídlom v Žabokrekoch nad Nitrou, Školská 219, v dovolacom konaní zastúpenej Advokátskou kanceláriou Lebovič, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 73/a, za ktorú koná Mgr. Filip Lebovič, konateľ a advokát, v spore o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy, vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 5Cpr/3/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 19. marca 2015 sp. zn. 4CoPr/5/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave rozsudkom z 19. marca 2015 sp. zn. 4CoPr/5/2014 potvrdil rozsudok Okresného súdu Partizánske z 9. júla 2014 č. k. 5Cpr/3/2013-155, ktorým okresný súd určil, že výpoveď zo dňa 10. decembra 2012, ktorú dala žalovaná žalobcovi, je neplatná. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom okresného súdu, podľa ktorého riaditeľom žalovanej prijaté rozhodnutie o vykonaní organizačnej zmeny a prijatí racionalizačných opatrení z 30. novembra 2012 bolo urobené účelovo, aby bol vytvorený zdanlivý dôvod organizačnej zmeny a aby mohol byť so žalobcom skončený pracovný pomer z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Na potvrdenie správnosti dôvodov doplnil, že podľa ustálenej judikatúry k predpokladom pre výpoveď danú zamestnávateľom zamestnancovi podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce patrí to, že o zmene úloh zamestnávateľa, jeho technického vybavenia, o znížení stavu zamestnancov s cieľom zvýšiť efektívnosť práce alebo o iných organizačných zmenách prijal zamestnávateľ alebo príslušný orgán písomné rozhodnutie, podľa ktorého sa konkrétny zamestnanec stal nadbytočným, a že je tu príčinná súvislosť medzi nadbytočnosťou zamestnanca a prijatými organizačnými zmenami. Pre záver, či bolo prijaté takéto rozhodnutie o organizačnej zmene, nie je významné, ako zamestnávateľ rozhodnutie označil. Podstatné je, či rozhodnutie zamestnávateľa sledovalo zmenu úloh zamestnávateľa, jeho technického vybavenia, zníženie stavu zamestnancov s cieľom zvýšiť efektívnosť práce alebo či podľa svojho obsahu alebo účelu smerovalo k inému cieľu. Ak

rozhodnutím zamestnávateľa boli od začiatku sledované iné, než uvedené ciele, a teda, že zamestnávateľ v skutočnosti len predstieral prijatie takéhoto rozhodnutia, je treba dôvodiť, že rozhodnutie o organizačnej zmene nebolo prijaté. Vychádzal zhodne so súdom prvého stupňa zo zistenia, že žalobca pracoval u žalovanej vo funkcii zástupcu riaditeľa ZŠ Žabokreky nad Nitrou od 1. februára 2004, že žalovaná dala žalobcovi výpoveď listom zo dňa 6. februára 2012 z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, o neplatnosti ktorej Okresný súd Partizánske rozhodol rozsudkom zo dňa 12. septembra 2012, č. k. 5Cpr/3/2012-61 a že v dôsledku tohto rozsudku žalobca sa mal vrátiť späť na pozíciu zástupcu riaditeľa, ktorú funkciu už vykonávala Mgr. J.. Podľa odvolacieho súdu uvedené skutočnosti dokazujú, že konanie žalovanej v podobe Rozhodnutia riaditeľa o vykonaní organizačnej zmeny a prijatí racionalizačných opatrení z 30. novembra 2012 nesledovalo v skutočnosti svoj účel, a to zvýšiť efektívnosť práce spočívajúcu v priamom riadení pedagogických zamestnancov ZŠ a znížiť náklady znížením počtu zamestnancov, ale jeho cieľom bolo dovŕšiť už skôr začaté úkony smerujúce k tomu, aby toto rozhodnutie v rozpore so skutočnosťou mohlo byť vydávané za splnenie hmotnoprávneho predpokladu pre uplatnenie výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Takéto rozhodnutie ani podľa odvolacieho súdu nemôže byť predpokladom nadbytočnosti žalobcu a výpoveď z pracovného pomeru, ktorá mu za tejto situácie bola žalovanou daná podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, je neplatným právnym úkonom. Rozsudok okresného súdu, ktorým vyhovel žalobe a určil neplatnosť výpovede, považoval preto za vecne správny.

2. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dňa 11. júna 2015 dovolanie žalovaná. Prípustnosť dovolania odôvodnila existenciou vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ktorá mala spočívať v tom, že odvolací súd nevyhodnotil ňou predložené dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti o opodstatnenosti organizačnej zmeny a následnej výpovede tak, ako na to poukazovala v jednotlivých bodoch svojho odvolania. Nesúhlasila so skutkovými zisteniami, z ktorých krajský súd vychádzal a následne s právnym posúdením veci krajským súdom. Neobstojí najmä jeho záver, podľa ktorého neplatnosť výpovede je prekážkou ďalšieho skončenia pracovného pomeru so zamestnancom, lebo súd na ďalšiu výpoveď hľadá ako na účelovú bez tohto, aby sa zaoberal zisťovaním, či organizačnou zmenou bol dosiahnutý proklamovaný cieľ. Následne odvolací súd pochybil, ak jej konanie vyhodnotil ako konanie v rozpore s dobrými mravmi a výpoveď z pracovného pomeru považoval za neplatnú. Navrhla preto napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej ako neprípustné odmietol.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané k tomu oprávneným subjektom, zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, či dovolanie je procesne prípustné a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Podľa právneho stavu účinného v čase podania dovolania bolo dovolaním možné napadnúť

právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

7. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platilo, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému vo forme rozsudku je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

8. V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Nejde ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie preto podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

9. V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p. ukladajúcim dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už to účastník namietala alebo nie), neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

10. Vady konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. žalovaná nenamietala a ich existenciu nezistil ani odvolací súd.

11. Pokiaľ žalovaná tvrdila existenciu vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. odôvodnenú tým, že odvolací súd nevyhodnotil ňou predložené dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti o opodstatnenosti organizačnej zmeny a následnej výpovede tak, ako na to poukazovala v jednotlivých bodoch svojho odvolania treba uviesť, že v prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov (pozn.: dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal), nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (pozri R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom podľa návrhu strany vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou súdu v základnom konaní, a preto ani nemôže byť porušením práva na spravodlivý proces, pokiaľ strany mali rovnakú možnosť navrhovať vykonanie dôkazov a k jednotlivým vykonaným dôkazom sa vyjadriť. Do obsahu práva strany občianskeho súdneho konania vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom v zmysle čl. 48 Ústavy SR nepatrí právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia súdu ním vykonaných dôkazov, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov (pozri I. ÚS 98/97). Žalovaná neopodstatnene preto namietala, že ak odvolací súd nevyhodnotil dôkazy spôsobom ňou navrhovaným, odňal jej možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

12. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je jednotná v tom, že právne posúdenie veci, v rámci ktorého súd na zistený skutkový stav aplikuje hmotnoprávny alebo procesný predpis, nespôsobuje procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižšej inštancie je relevantný dovolací dôvod, ktorým bolo možné odôvodniť procesne prípustné dovolanie (§ 241 ods. 2

písm. c/ O. s. p.); samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižšej inštancie ale nezakladá prípustnosť dovolania (pozri R 54/2012, rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 3 Cdo 242/2015, 4 Cdo 68/2011, 6 Cdo 41/2011).

13. Ani nesprávnosť skutkových zistení nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 O. s. p. (pozri R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000).

14. Keďže v preskúmvanej veci dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 ods. 1, 2, 3 O. s. p. a neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietol bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi najvyšší súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.